

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากการทดลองมาทำการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

### การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทางดนตรี และมีทักษะพื้นฐานทางดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ และเห็นคุณค่าของดนตรีในท้องถิ่นของตนเองซึ่งเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคเหนือ ผู้ศึกษาได้มีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่องสะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) ช่วงชั้นที่ 2 ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ศึกษาหลักการสอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 รายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
1	ประวัติและความสำคัญของสะล้อ	1
2	ส่วนประกอบและลักษณะของสะล้อ	1
3	วิธีการเล่นสะล้อ	1
4	ประวัติและ โอกาสที่ใช้ในเพลงปี่มเปิ้งและ เพลงล่องแม่ปิ้ง	1
5	การบรรเลงเพลงปี่มเปิ้ง	4
6	การบรรเลงเพลงล่องแม่ปิ้ง	4
	รวม	12

โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีการใช้กิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติจริง โดยอาศัยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

3. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ มีกระบวนการสร้างโดยให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้จริง มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 ดนตรี มาตรฐาน ศ. 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

3.2 สาระการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ได้มาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี นำมาจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการจัดการเรียนรู้ภาคความรู้ก่อนการปฏิบัติจริง และเป็นการจัดกิจกรรมจากง่ายไปหายาก

3.3 กิจกรรมการเรียนรู้ ได้ใช้กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการจัดกิจกรรมตามหลักของการจัดการเรียนการสอนดนตรี มีการปฏิบัติจริง ฝึกฝนนักเรียนโดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีครูเป็นผู้ดูแล และให้คำปรึกษาระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน

3.4 สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีการนำสื่อที่หลากหลายมาใช้ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ใบความรู้ ของจริง แผ่นบันทึกเสียงและภาพ ฯลฯ ให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

3.5 การวัดผลและประเมินผล ใช้กระบวนการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์ ได้แก่ การสนทนาตอบคำถาม การมีส่วนร่วม การอภิปราย การตรวจใบงาน การสังเกต ความสนใจ และทักษะการปฏิบัติงาน

4. ได้มีการนำแผนการจัดการเรียนรู้คนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ ให้ประธาน และกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระตรวจสอบแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คือ ศึกษานิเทศก์ผู้มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับคนตรีพื้นเมืองล้านนา ได้ให้คำแนะนำและได้ปรับปรุงแก้ไขดังนี้

4.1 ปรับเนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนจากง่ายไปหายากโดยให้คำเนึงถึงวัยของเด็กด้วย

4.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ให้เขียนให้ชัดเจนและครอบคลุมพฤติกรรมกรเรียน ของนักเรียน

4.3 ใบงานควรมีการปรับเนื้อหาและรูปแบบของใบงานให้น่าสนใจ

4.4 ให้ปรับปรุงการพิมพ์ให้พิมพ์ให้ถูกต้องในการสร้างแบบทดสอบ เช่น การพิมพ์คำตอบควรให้เริ่มจากคำตอบที่สั้นไปหาคำตอบที่ยาว

5. การใช้และการประเมินปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการนำไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรัตนาราม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ได้ปรับปรุงแผนการเรียนรู้ดังนี้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1, 4 ได้เพิ่ม เวลาในการทำใบงานให้มีเวลาในการทำใบงานเพิ่มขึ้น

ด้วยกระบวนการที่กล่าวมาจึงได้แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะใช้ในการเรียนการสอน มีความสอดคล้องในจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระกรเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อการสอน การวัดและประเมินผล สามารถสร้างพฤติกรรมกรเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีประสบการณ์ในด้านคนตรีพื้นเมืองซึ่งเป็นการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นสืบไป

## 2. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ สำหรับ  
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนและค่าร้อยละของความรู้ความเข้าใจและทักษะปฏิบัติดนตรีพื้นเมืองล้านนา  
เรื่อง สะล้อ ของนักเรียน

คนที่	คะแนนภาค ความรู้ (30 คะแนน)	คะแนนปฏิบัติ เพลงปี่มเปิ้ง (35 คะแนน)	คะแนนปฏิบัติ เพลงล่องแม่ปิง (35 คะแนน)	รวม คะแนน	ร้อยละ	เกณฑ์ การผ่าน ร้อยละ 70
1	24	32	29	85	85	ผ่าน
2	20	32	28	80	80	ผ่าน
3	20	30	28	78	78	ผ่าน
4	19	30	30	79	79	ผ่าน
5	21	31	26	78	78	ผ่าน
6	23	31	30	84	84	ผ่าน
7	21	33	29	83	83	ผ่าน
8	18	32	28	78	78	ผ่าน
9	16	28	26	70	70	ผ่าน
10	22	31	29	82	82	ผ่าน
11	21	31	31	83	83	ผ่าน
12	23	31	29	83	83	ผ่าน
13	18	32	28	78	78	ผ่าน
ค่าเฉลี่ยร้อยละ					80.08	ผ่าน

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความรู้ความเข้าใจและคะแนนทักษะปฏิบัติ  
ดนตรีพื้นเมืองล้านนา มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.08 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้  
แผนการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองล้านนา เรื่อง สะล้อ มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียน  
กำหนดไว้ร้อยละ 70